

Reactie op herverdeling OAB budget

De gemeente Weert is **erg blij** met de o.i. eerlijker verdeling van het OABbudget. Deze is gebaseerd op betrouwbaardere en actuelere indicatoren. In de huidige situatie ontvangt de gemeente Weert jaarlijks 4 ton obv enkel opleidingsniveau en situatie 2009. De nieuwe indicatoren brengen de echte doelgroep obv opleiding, land van herkomst, verblijfsduur in Nederland en evt. schulden beter in beeld. Weert investeerde de afgelopen jaren zelf fors in OAB, omdat we in de praktijk hebben ervaren dat dit nodig was. Niet investeren in jonge kinderen (in armoede) betekent nl. ongewenste vervolgschade bij kinderen en bij gemeenten (hogere kosten jeugdhulp). Ondanks verdubbeling van de rijksbijdrage met gemeentebudget konden we echter nog steeds niet aan alle behoeften voldoen.

Doordat de rijksbijdrage nu beter past bij de werkelijke doelgroep kunnen we onze ambities “geen kind tussen wal en schip” waarmaken. Overigens hebben we ondanks te lage rijksmiddelen alvast proactief ingezet op de per 2020 verplichte 16 uur per week aanbod voor peuters. Door slimme afspraken met de kinderopvang, combineren van peuter- en kinderopvang en vooral het beperken van administratieve rompslomp lukt het ons om voor alle peuters zonder recht op belastingtoeslag 11 uur per week aan te bieden en voor VVEpeuters 16,5 uur per week. Vanaf 2018 zelfs voor 52 weken per jaar, tegen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage. Kinderopvang, scholen en welzijnsinstelling trekken hierin solidair op. Dankzij het extra budget kunnen we de 16 u per 2020 zeker realiseren. Onze uitdaging aan andere gemeenten, die voorheen rianter in de middelen zaten tov de doelgroep, is om obv lokale mogelijkheden tot passende, betaalbare oplossingen te komen.

Voor wat betreft het ontbreken van een directe koppeling tussen kind en budget: op de schaal van Weert (50.000 inw) is bekend op welke scholen/voor welke leerlingen het budget bedoeld is. O.i. kunnen ook grotere gemeenten zoeken naar het opdelen van stadsdelen, waardoor meer inzicht ontstaat.

Een wens hebben we echter nog wel: deze is eigenlijk bestemd voor het ministerie van Sociale Zaken en de Belastingdienst. Stop met het toeslagencircus. Voor alleenstaande, laagopgeleide ouders met recht op belastingtoeslag blijft de toeslagenregeling een gedrocht. De omvorming naar financiering via DUO en T-2 systematiek is na jaren vruchteloos overleggen afgevoerd. O.i. is het nu tijd om door te pakken en te streven naar vrije toegang voor elke peuter. Nederland is het enige land in West-Europa dat meteen bij de geboorte een schifting aanbrengt: werkenden toeslag via rijk/ overigen zijn afhankelijk van gemeentekeuzes. Hierdoor krijg je clustering van kansarme kinderen in gemeentevoorzieningen en kansrijke bij de toeslaggroepen. Onze keuze om ook gemeenteplekken 52 weken open te stellen is gebaseerd op de visie dat plekken onderling uitwisselbaar en dus gemixt kunnen zijn. Daarnaast kunnen we hiermee alleenstaande, laagopgeleide moeders helpen. Hun kinderen lopen het grootste risico op afhankelijkheid van jeugdhulp en armoede. Net deze moeders hebben meer dan gemiddeld wisselende nul-urencontracten, worden vaker ontslagen, wisselen vaker van partner... En elke mutatie leidt tot terugvordering door de belastingdienst, soms jaren later. Over 3 jaar terugbetalen van € 50 per maand is voor iemand met een minimuminkomen niet te doen. Verder is de toeslagenregeling zo foutgevoelig en multi-interpretabel dat professionals van de Vraagwijzer (onze balie) en medewerkers van de kinderopvang de ouders niet durven te helpen met het aanvragen van toeslag. Elke kleine onachtzaamheid of het niet doorzien van de consequenties van mutaties leidt nl. tot terugvordering. De belastingdienst kent de vele verhalen waarbij door onwetendheid of

onzorgvuldigheid torenhoge terugvorderingen ontstaan. Navraag bij de belastingdienst is lastig, medewerkers zijn vaak niet voldoende thuis in de materie en laagopgeleide/anderstalige ouders niet in staat complexe situaties uit te leggen. In de kamerbrief hierover erkent de belastingdienst dat deze regeling voor ouders in de meest hectische periode van hun leven niet te volgen is. Het feit dat 80 % leidt tot (onterechte) terugvordering spreekt voor zich. Sommige ouders hebben de kennis en energie om bezwaar in te dienen, anderen komen in de schuldsanering. Hiermee is het beleid van het ministerie van Sociale Zaken (belonen van werkenden) contra-productief voor de doelen van het ministerie van Onderwijs (voorkomen onderwijsachterstanden) en het ministerie van Sociale Zaken zelf (minder afhankelijkheid van uitkeringen, meer participatie, minder armoede).

Op lokaal niveau kunnen we met de passende rijksbijdrage prachtige resultaten boeken. Maar het zou nog geweldiger zijn als het ministerie van Sociale Zaken het budget dat nu naar belastingambtenaren en terugvorderingsprocedures gaat, zou inzetten voor kwaliteit en toegankelijkheid van kinderopvang voor ALLE kinderen. Uitgaande van de benodigde omvang van kinderopvang zou samen met de kinderopvangbranche kunnen worden gewerkt aan een simpeler, goedkoper opzet. Minder systemen, minder procedures en meer gelijke kansen en een goede start.

Riek Klaessen. Beleidsadviseur preventief jeugdbeleid gemeente Weert. 0495 575486